หลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

หลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน
ให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์
ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : พ.ศ. ๒๕๖๑

จำนวน : ๑๕,๐๐๐ เล่ม

จำนวนหน้า : ๕๖ หน้า

สงวนลิขสิทธิ์
กองต่อต้านการค้ามนุษย์
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

การกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ มีความสลับซับซ้อนกว่าคดีความผิดฐานประมาทหรือคดีละเมิดโดยทั่วไป เนื่องจากผู้เสียหายในคดีความผิดฐานค้ามนุษย์ ผู้เสียหายจะได้รับความเสียหายและผลกระทบทั้งในขณะถูกกระทำและในอนาคต มีพฤติการณ์ความเสียหาย และระดับความรุนแรงที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังมีกฎหมาย ระเบียบ บุคคล และหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้อง อาทิ พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ นอกจากนั้น การกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ยังไม่มีหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการพิจารณาที่ชัดเจน ทำให้การกำหนดค่าสินไหมทดแทนในแต่ละคดีไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้น สำหรับเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานสหวิชาชีพ นำไปประกอบการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เสียหายก่อนที่จะแจ้งให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเรียกร้องแทนผู้เสียหายต่อไป

ในการนี้ขอขอบคุณผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ องค์กรภาคประชาสังคม และนางญาณี เลิศไกร กรรมการในคณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ที่ร่วมพิจารณาและเสนอความเห็น จนทำให้

หลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนฯ สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ในการใช้เป็นแนวทางในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายต่อไป

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
สิงหาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

หน้า

หลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย จากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ๙

๑. ผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ๑๐

๒. การแจ้งสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ๑๑

๓. หน่วยงานรับผิดชอบในการกำหนดค่าสินไหมทดแทน ๑๒

๔. ผู้เข้าร่วมพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน ๑๓

๕. การแจ้งผลการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน ๑๔

๖. ปัจจัยที่นำมาใช้กำหนดค่าสินไหมทดแทน ๑๕

แนวทางการกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย จากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ **๑๖**

๑. ความเสียหายที่เป็นตัวเงิน ๑๖

๑.๑ ความเสียหายต่อทรัพย์สิน ๑๖

๑.๒ ความเสียหายต่อร่างกาย ๑๗

๑.๓ ความเสียหายอื่นๆ ๑๘

ค่าสูญเสียรายได้ หรือค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ ๑๘

ค่าสูญเสียโอกาสในการประกอบอาชีพ ๑๙

๒. ความเสียหายอย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงิน ๒๐
๒.๑ ความเสียหายอันเนื่องมาจากถูกละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ๒๐
๒.๒ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเจ็บปวดทุกข์ทรมานทางด้านร่างกาย อนามัย จิตใจ ๒๑
๒.๓ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมเสียชื่อเสียง ๒๑
๒.๔ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมเสียสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจ ๒๑
๒.๕ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการสูญเสียความสุขในการดำรงชีวิต ๒๒
๒.๖ ความเสียหายต่อเสรีภาพ ๒๓

ตัวอย่าง การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ๒๕

ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นความเสียหายต่อทรัพย์ ๒๕
ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นความเสียหายต่อร่างกาย ๒๖
ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้ ๒๘
ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่สูญเสียโอกาสในการประกอบอาชีพ ๓๐
ความเสียหายต่อการถูกละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ๓๒
ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการเจ็บปวดทุกข์ทรมานทางด้านร่างกาย อนามัย จิตใจ ๓๓
ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมเสียชื่อเสียง ๓๔
ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจ ๓๕

ค่าความเสียหายจากการสูญเสียความสุข (ความรื่นเริง) ตลอดชีวิต ๓๖
ค่าเสียหายต่อเสรีภาพ ๓๗
ตัวอย่างหนังสือแจ้งอัยการ ตามมาตรา ๓๕ ๓๘
คำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ ๕๑๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ๔๐
ตัวอย่าง รายงานการประชุมพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนฯ ๔๑
ตัวอย่าง กรณีการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน กรณีเร่งด่วน และไม่สามารถทำรายงานประชุมได้ทัน ๔๗
หนังสือยืนยันรับทราบสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน ในคดีความผิดฐานค้ามนุษย์ ๕๑

หลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

การจัดทำหลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ฉบับนี้ เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๕ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน ได้มีแนวทางในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้เสียหายที่พึงจะได้รับ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และเป็นไปตามหลักสากล อันเป็นการเยียวยาให้กับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ซึ่งถูกกระทำทารุณกรรมด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมจากการแสวงหาประโยชน์จากการค้ามนุษย์ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เช่น การค้าประเวณี การบังคับใช้แรงงานและบริการ การขอทาน และการแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบอื่น ทั้งนี้ ในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้น อาจจำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ ค่าความเสียหายที่เป็นตัวเงิน และค่าความเสียหายอย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงิน

อย่างไรก็ตาม การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน จะต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายประการประกอบกัน บนพื้นฐานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความสมเหตุสมผล เช่น ความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน

หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ อาจพิจารณาจากความเสียหายเป็นรายกรณี โดยมีหลักเกณฑ์และแนวทาง ในการดำเนินการ ดังนี้

๑. ผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

ผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน หมายถึง ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์โดยตรง และประสงค์ที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้มีอำนาจจัดการแทนตามกฎหมายอื่น

กรณีผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ ให้ถือความประสงค์ของผู้เยาว์เป็นหลัก แม้ไม่ตรงกับความประสงค์ของผู้แทนโดยชอบธรรม (บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง) เช่น ผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้เยาว์ไม่ประสงค์เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน แต่มารดาของเด็กประสงค์ที่จะเรียก ต้องถือเอาความประสงค์ของเด็กเป็นหลัก ส่วนมารดาหากประสงค์เรียกร้องค่าเสียหาย สามารถใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ หรือฟ้องเป็นคดีแพ่งต่างหากได้

สำหรับผู้เสียหายฯ ที่ไม่สามารถแสดงเจตนาตามความประสงค์ได้ เช่น ผู้มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กเล็กที่ไม่สามารถหาผู้ปกครองได้ หรือเด็กที่ผู้ปกครองมีส่วนในการกระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี เป็นผู้แสดงเจตนาแทน ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่ที่แจ้งสิทธิบันทึกเหตุผลที่ผู้เสียหายไม่สามารถแสดงความประสงค์ไว้ด้วย

๒. การแจ้งสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

๒.๑ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ทราบในโอกาสแรก ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

หากผู้เสียหายฯ ประสงค์จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แจ้งกองต่อต้านการค้ามนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในพื้นที่เกิดเหตุแล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการกำหนดค่าสินไหมทดแทน

เมื่อกองต่อต้านการค้ามนุษย์ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้ว ให้ดำเนินการแจ้งสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหายฯ ทราบอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งให้ผู้เสียหายฯ ลงลายมือชื่อในหนังสือยืนยันรับทราบสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีความผิดค้ามนุษย์ไว้ด้วย กรณีที่ผู้เสียหายฯ ไม่ประสงค์เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ให้ระบุเหตุผลที่ไม่เรียกร้องฯ ไว้ในหนังสือยืนยันรับทราบสิทธิฯ ดังกล่าวด้วย

๒.๒ ภายหลังจากที่พนักงานสอบสวนส่งตัวผู้เสียหายฯ เข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพให้สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้สถานคุ้มครองฯ แจ้งสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหายทราบอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งให้ผู้เสียหายฯ ลงลายมือชื่อในหนังสือยืนยันรับทราบสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีความผิดค้ามนุษย์ไว้ด้วย

๒.๓ กรณีผู้เสียหายฯ ไม่ได้รับการแจ้งสิทธิในชั้นสอบสวนและไม่ได้เข้ารับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี ติดตามตัวผู้เสียหายเพื่อมาแจ้งสิทธิ และบันทึกความประสงค์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อ ๒.๑ ข้อ ๒.๒ และข้อ ๒.๓ หากผู้เสียหายประสงค์จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ให้ลงลายมือชื่อในหนังสือยืนยันรับทราบสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน แต่หากไม่ประสงค์เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ให้ระบุเหตุผลที่ไม่เรียกร้องฯ ไว้ในหนังสือยืนยันรับทราบสิทธิฯ ดังกล่าวด้วย

หมายเหตุ กรณีผู้เสียหายฯ เปลี่ยนใจในภายหลัง ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งความประสงค์เรียกร้อง หรือไม่เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนก็ตาม ให้ผู้มีหน้าที่แจ้งสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้วแต่กรณี

๓. หน่วยงานรับผิดชอบในการกำหนดค่าสินไหมทดแทน

ในการกำหนดค่าสินไหมทดแทน ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการโดยเร็ว นับแต่ได้แจ้งสิทธิตาม ข้อ ๒ ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๖๐ วัน หรือตามระยะเวลาที่ได้รับการร้องขอเป็นรายกรณีจากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กรณีผู้เสียหายฯ เข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ทั้ง ๘ แห่ง หรือสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด ให้หน่วยงานที่ให้การคุ้มครองสวัสดิภาพดำเนินการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย

๓.๒ กรณีผู้เสียหายฯ ไม่เข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หรือกรณีผู้เสียหายเข้ารับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เอกชน หรือพักอาศัยในสถานที่อื่น เช่น พักอาศัยอยู่กับนายจ้าง หรืออยู่ในสถานกักกันคนเข้าเมือง ให้กองต่อต้านการค้ามนุษย์ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในพื้นที่เกิดเหตุแล้วแต่กรณี ดำเนินการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายฯ ทั้งนี้ หากผู้เสียหายฯ ไม่อยู่ในพื้นที่เกิดเหตุ ให้ประสานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในพื้นที่ที่ผู้เสียหายมีภูมิลำเนาหรือพักอาศัย นำผู้เสียหายฯ เข้าร่วมพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน หรือขอความร่วมมือให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดที่ผู้เสียหายมีภูมิลำเนาหรือพักอาศัยหรือสามารถเดินทางเข้าร่วมได้ (เช่น ผู้เสียหายชาวต่างชาติสามารถเดินทางมาเข้าร่วมพิจารณาฯ ในจังหวัดชายแดนประเทศไทย) เป็นผู้ดำเนินการแทน

๓.๓ กรณีอื่น นอกจากข้อ ๓.๑ และข้อ ๓.๒ ให้กองต่อต้านการค้ามนุษย์ดำเนินการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายฯ

๔. ผู้เข้าร่วมพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน

การดำเนินการเพื่อกำหนดค่าสินไหมทดแทน ให้กองต่อต้านการค้ามนุษย์หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในพื้นที่เกิดเหตุหรือสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์แล้วแต่กรณี พิจารณาร่วมกับ

๔.๑ ผู้เสียหายหรือผู้แทน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้เสียหาย

๔.๒ พนักงานสอบสวน

๔.๓ พนักงานอัยการ

๔.๔ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา นักกฎหมาย ล่าม แพทย์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่ให้การดูแลผู้เสียหาย เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนจะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้เสียหาย หรือสามารถให้ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เสียหาย

๕. การแจ้งผลการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน

เพื่อให้การเรียกค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย เป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ กรณีสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแล้วแต่กรณีดำเนินการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน ให้สรุปผลการพิจารณาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ลงนามถึงสำนักงานอัยการที่รับผิดชอบในพื้นที่เกิดเหตุหรือสำนักงานอัยการเจ้าของสำนวนแล้วแต่กรณี และสำเนาแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อรวมไว้ในสำนวน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการพิจารณาฯ ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทราบด้วย

๕.๒ กรณีกองต่อต้านการค้ามนุษย์ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน ให้สรุปผลการพิจารณาเสนอปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อลงนามถึงสำนักงานอัยการที่รับผิดชอบในพื้นที่เกิดเหตุ หรือสำนักงานอัยการเจ้าของสำนวน แล้วแต่กรณี และสำเนาแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อรวมไว้ในสำนวน

๖. ปัจจัยที่นำมาใช้กำหนดค่าสินไหมทดแทน

การกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เสียหายแต่ละรายย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริง พฤติการณ์ ความรุนแรง ระยะเวลา ผลกระทบจากการกระทำนั้นๆ ให้พิจารณาเป็นรายกรณีไป ซึ่งไม่จำเป็นต้องเรียกร้องทุกประเภทความเสียหาย โดยมีแนวทางการกำหนดค่าสินไหมทดแทน ดังนี้

แนวทางการกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย จากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

ประเภทความเสียหาย	ลักษณะของความเสียหาย	แนวทางในการพิจารณา
๑. ความเสียหายที่เป็นตัวเงิน		
๑.๑ ความเสียหายต่อทรัพย์สิน	เป็นกรณีที่สูญเสียทรัพย์สิน ทรัพย์สินเสียหาย หรือบุบสลาย อันเกี่ยวเนื่องมาจากการตกเป็นผู้เสียหาย • **ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง** โดยให้เริ่มคำนวณนับแต่ตกเป็นผู้เสียหาย เช่น ค่าพาหนะเดินทาง ค่าตรวจโรค ฉีดวัคซีน ค่าทำหนังสือเดินทาง ค่าธรรมเนียมในการขอวีซ่า ค่าผ่านแดน ค่าที่พัก เป็นต้น	◊ การพิจารณาความเสียหายอันเกิดจากทรัพย์สิน ให้ดูจากเงินหรือทรัพย์สินที่ต้องเสียไปจริง ซึ่งอาจรับฟังจากข้อเท็จจริงที่ผู้เสียหายแจ้ง และหรือข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ◊ หากมีหลักฐานในการเดินทาง เช่น ตั๋วเครื่องบิน ตั๋วรถโดยสาร ควรแนบหลักฐานที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย ◊ ค่าโดยสารพาหนะรับจ้างให้คิดจากเงินที่ผู้เสียหายจ่ายจริง
	• **ค่านายหน้า**	◊ ค่านายหน้า คือ ค่าใช้จ่ายที่ผู้เสียหายจ่ายจริงให้กับนายหน้าหรือบุคคลอื่นเป็นผู้จ่ายให้ และผู้เสียหายจำต้องชดใช้เงินในส่วนนั้นคืนในภายหลัง

ประเภทความเสียหาย	ลักษณะของความเสียหาย	แนวทางในการพิจารณา
	• **ทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดได้ยึดหรือทำลาย** ระหว่างตกเป็นผู้เสียหาย ได้แก่ ทรัพย์สินมีค่าและสามารถคำนวณราคาได้ เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ เงินสด สร้อย แหวน ต่างหู เครื่องประดับต่างๆ เป็นต้น	◇การพิจารณากำหนดราคาทรัพย์สิน ให้ยึดตามข้อเท็จจริงที่ได้จากผู้เสียหายโดยคำนึงถึงความสมเหตุสมผลของราคาทรัพย์สินนั้น
๑.๒ ความเสียหายต่อร่างกาย	• **ค่ารักษาพยาบาล** เป็นค่ารักษาพยาบาลตามที่จ่ายจริงและการรักษาต่อเนื่องที่จำเป็นตามความเห็นของแพทย์ผู้ทำการรักษาเช่น ค่าใช้จ่ายในการทำศัลยกรรมเพื่อรักษาพยาบาล ค่าอวัยวะเทียม สิ่งเทียมอวัยวะ (เช่น อุปกรณ์ช่วยเดิน ไม้เท้าเครื่องพยุงร่างกายอื่นๆ) ค่าบำบัดฟื้นฟูทางจิตใจค่าฟื้นฟูกายภาพ	◇ความเสียหายต่อร่างกายอาจมีลักษณะความเสียหายที่ต่างกันจำเป็นต้องพิจารณาเป็นรายกรณี ◇กรณีต้องรักษาพยาบาลต่อเนื่องต้องมีเอกสารความเห็นของแพทย์ประกอบการพิจารณา ◇ต้องมีใบเสร็จการจ่ายเงินหรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องแนบประกอบการพิจารณา

ประเภทความเสียหาย	ลักษณะของความเสียหาย	แนวทางในการพิจารณา
๑.๓ ความเสียหายอื่นๆ	• **ค่าสูญเสียรายได้ หรือค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้** เช่น - ค่าขาดรายได้ที่พึงได้รับหรือส่วนต่างที่ผู้เสียหายพึงได้รับจากรายได้ที่ไม่เป็นธรรม - ค่าเสียหายที่พึงได้รับจากการที่จำเลยผิดสัญญา	◊ กรณีนำคนมาขอทาน เอาคนลงเป็นทาสหรือให้มีฐานะคล้ายทาส การคิดคำนวณค่าสินไหมทดแทนให้คิดจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในพื้นที่เกิดเหตุหรือรายได้ที่เคยได้รับหากสูงกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ◊ กรณีค้าประเวณีให้คิดคำนวณแบบนำคนมาขอทาน หรืออาจคำนวณจากเงินที่สถานบริการหรือผู้กระทำผิดหักจากรายได้ของการให้บริการ ◊ กรณีผู้เสียหายพ้นจากการตกอยู่ภายใต้การถูกควบคุมของจำเลยแล้ว แต่ยังไม่อยู่ในวิสัยที่จะสามารถทำงานได้ตามปกติหรือยังไม่สามารถเดินทางกลับภูมิลำเนาเนื่องจากรอการส่งตัวกลับ ให้คิดคำนวณความสูญเสียในส่วนนี้ด้วย โดยคำนวณตั้งแต่วันที่พ้นจากการถูกควบคุมถึงวันที่สามารถกลับทำงานได้ตามปกติหรือสามารถกลับภูมิลำเนา

ประเภทความเสียหาย	ลักษณะของความเสียหาย	แนวทางในการพิจารณา
		หมายเหตุ ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในการเรียกค่าสินไหมทดแทนตามหลักเกณฑ์นี้เป็นคนละส่วนกับค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ที่ขอรับจากกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
	• **ค่าสูญเสียโอกาสในการประกอบอาชีพ** โดยคำนึงถึง -วุฒิการศึกษาที่อาจจะได้รับก่อนตกเป็นผู้เสียหาย เช่น การศึกษาภาคบังคับหรือโอกาสที่จะได้รับการศึกษาตามความเหมาะสมของผู้เสียหาย - โอกาสในการประกอบอาชีพด้วยตนเองหรือการพึ่งพาตนเอง (เกณฑ์อายุ ๖๐ ปี) - ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพและความเป็นไปได้ในการได้รับการศึกษา	◊เป็นรายได้ที่ผู้เสียหายควรจะได้รับจากการประกอบอาชีพ แต่ถูกทำร้ายร่างกายจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ เช่น เคยทำงานฝีมือขาย แต่ถูกตัดแขน เมื่อจะต้องกลับมาทำงานทำให้ไม่สามารถทำอาชีพเดิมได้ ◊ในกรณีที่ผู้เสียหายอยู่ระหว่างการศึกษา แต่ภายหลังตกเป็นผู้เสียหาย ทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษา และส่งผลให้ไม่สามารถประกอบอาชีพการงานในอนาคตได้ ◊การเรียกร้องค่าสูญเสียโอกาสทางการศึกษา ให้คำนึงถึงข้อเท็จจริงของผู้เสียหาย	

ประเภทความเสียหาย	ลักษณะของความเสียหาย	แนวทางในการพิจารณา
๒. ความเสียหายอย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงิน โดยพิจารณาลักษณะความเสียหายที่เกิดขึ้น มาคำนวณเป็นตัวเงินเพื่อชดเชยความเสียหายนั้น		
๒.๑ ความเสียหายอันเนื่องมาจากถูกละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	• **ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์** อาจพิจารณาจาก - ถูกกระทำหรือปฏิบัติเหมือนไม่ใช่มนุษย์ ถูกปฏิบัติเยี่ยงทาส ถูกกระทำอย่างทรมาน การถูกลงโทษอย่างทารุณโหดร้าย ถูกกระทำเยี่ยงสัตว์หรือสิ่งของ - ถูกย่ำยีเหยียดหยามกดขี่ ลิดรอนสิทธิ ประณามตีตราบาป ลดคุณค่าในความเป็นมนุษย์ - ถูกทำให้อัปยศอดสู ถูกดูหมิ่นน้อยเนื้อต่ำใจ - ถูกทำให้ขาดความเชื่อถือในตัวเอง ขาดความเคารพในตนเอง	◊ให้บันทึกถ้อยคำผู้เสียหายบรรยายรายละเอียดพฤติการณ์และสภาพความเสียหาย ความต้องการได้รับการเยียวยา ระยะเวลา วิธีการ ผลกระทบของความเป็นผู้เสียหาย และผลของความร้ายแรงของการถูกกระทำ ความเจ็บปวด ความทุกข์ทรมาน ความหวาดกลัว วิตกกังวล วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ◊สถานะ ผลการกระทำ (เปรียบเทียบงานวิจัยต่างๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ) หรืออาจอ้างสนธิสัญญาข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประเภทความเสียหาย	ลักษณะของความเสียหาย	แนวทางในการพิจารณา
๒.๒ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเจ็บปวดทุกข์ทรมานทางด้านร่างกาย อนามัย จิตใจ		◊ ให้คำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการถูกกระทำความเจ็บปวด ความทุกข์ทรมาน ความหวาดกลัว วิตกกังวล วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ◊ ถูกข่มขืนใจให้มีเพศสัมพันธ์
๒.๓ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมเสียชื่อเสียง		◊ เชื่อมโยงและอธิบายถึงพฤติการณ์ ความเสื่อมเสียและผลกระทบในการดำเนินชีวิตตามปกติ ฐานะทางสังคม ความอับอายขายหน้า เกียรติคุณของผู้เสียหาย หรือมีผลทำให้เป็นที่เสียหายในการประกอบอาชีพ เช่น ผู้เสียหายและครอบครัวถูกเปิดเผยข้อมูลจนต้องอพยพโยกย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่น
๒.๔ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมเสียสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจ	• การเสื่อมเสียสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจ เช่น การคิดหรือการตัดสินใจเสื่อมถอยลงมีพฤติการณ์ย้ำคิดย้ำทำในเรื่องเดิมๆ	◊ กรณีทุพพลภาพหรือพิการให้พิจารณาว่าความทุพลภาพหรือความพิการมีความร้ายแรงเพียงใด ส่งผลเสียอย่างไรในการดำเนินชีวิตของผู้เสียหาย โดยพิจารณาจากอวัยวะที่ต้องสูญเสีย การประกอบอาชีพ ฐานะทางสังคมของผู้เสียหาย

ประเภทความเสียหาย	ลักษณะของความเสียหาย	แนวทางในการพิจารณา
		ทั้งนี้อาจเทียบเคียงจากหลักเกณฑ์การจ่ายเงินชดเชยของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (http://www.oic.or.th/th/home) ซึ่งกำหนดอัตราอย่างสูงในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนในกรณีผู้เอาประกันภัยประสบอุบัติเหตุมาเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นความเสียหายเกิดจากความประมาทเลินเล่อของผู้กระทำ แต่สำหรับคดีการค้ามนุษย์ ความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยเจตนาของผู้กระทำความผิด จึงควรคิดในอัตราที่สูงกว่าเกณฑ์ดังกล่าว
๒.๕ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการสูญเสียความสุขในการดำรงชีวิต	เช่น ติดยากล่อมประสาท ต่อต้านสังคม ดูถูกตนเองหรือมีร่างกายไม่แข็งแรงจนสูญเสียความสุขในการดำรงชีวิตที่เคยมีมาก่อนที่จะถูกกระทำ	◊ให้บันทึกถ้อยคำผู้เสียหายบรรยายรายละเอียดพฤติการณ์ สภาพความเสียหายและผลกระทบที่ส่งผลให้ผู้เสียหายสูญเสียความสุขในการดำรงชีวิต

ประเภทความเสียหาย	ลักษณะของความเสียหาย	แนวทางในการพิจารณา
๒.๖ ความเสียหายต่อเสรีภาพ	• **ถูกกักขัง** หมายถึง บังคับให้อยู่ในสถานที่จำกัด • **หน่วงเหนี่ยว** หมายถึง การรั้งตัวไว้ กักตัวไว้ เช่น การยึดหนังสือเดินทาง การนำภาระหนี้มาเป็นสิ่งผูกมัดโดยมิชอบ • **ข่มขู่** หมายถึง การทำให้กลัว ทำให้เสียขวัญ อับอาย หรือเสียหายต่อตนเองหรือแก่ครอบครัว • **ใช้กำลังบังคับ** หมายถึง การทำร้ายร่างกาย หรือใช้อำนาจสั่งให้บังคับ หรือใช้วิธีอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถขัดขืนได้ เช่น การให้เสพยาเสพติด การสะกดจิต	◊ ให้พิจารณาการกระทำความผิดว่ามีการกระทำทารุณกรรม หน่วงเหนี่ยวกักขัง ทำร้ายร่างกาย หรือกดขี่ข่มเหงโดยขาดมนุษยธรรมอย่างร้ายแรงต่อผู้เสียหาย และให้นำฐานะของผู้กระทำความผิด มาประกอบการพิจารณา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากความร่ำรวยดังกล่าวเกิดจากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบต่อผู้เสียหาย ◊ หลักเกณฑ์การคิดความเสียหายอาจคิดตามอัตราการกักขังแทนค่าปรับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งปัจจุบันอัตราวันละ ๕๐๐ บาท แต่กรณีดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลลงโทษปรับผู้กระทำความผิดอาญาแต่ผู้นั้นไม่มีเงินมาชำระค่าปรับ จึงให้กักขังแทนค่าปรับโดยคิดเป็น ๕๐๐ บาทต่อ ๑ วัน แต่สำหรับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไม่ใช่ผู้กระทำความผิดหากแต่เป็น

ประเภทความเสียหาย	ลักษณะของความเสียหาย	แนวทางในการพิจารณา
		ผู้ถูกกระทำ จึงควรคิดในอัตราที่สูงกว่า วันละ ๕๐๐ บาท เช่น ๓ เท่า หรือ ๕ เท่าของอัตรากักขังแทนค่าปรับ ซึ่งแล้วแต่พฤติการณ์ข้อเท็จจริง และความหนักเบาของการถูกจำกัดเสรีภาพของผู้เสียหาย

ตัวอย่าง
การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย จากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

คดีการค้ามนุษย์ เป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา การที่จำเลยจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายหรือไม่ และเพียงใด ข้อเท็จจริงในส่วนอาญาจะต้องเป็นที่ยุติว่าจำเลยกระทำผิด และคดีในส่วนแพ่งจะต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในส่วนอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ การที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ถือเป็นการกระทำละเมิดและต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ส่วนจะกำหนดให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนเท่าใด ศาลจะวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิด ดังนั้น การพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหายในแต่ละรายนั้นจึงอาจไม่เท่ากัน ต้องพิจารณาเป็นรายๆ ไป ตัวอย่างการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่นำเสนอนี้ เป็นเพียงแนวทางเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาเท่านั้น ยังไม่ถือเป็นข้อยุติแต่ประการใด

๑. ความเสียหายที่เป็นตัวเงิน

๑.๑ ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นความเสียหายต่อทรัพย์

ตัวอย่าง : ผู้เสียหายถูกกลุ่มผู้ต้องหาชักชวนไปทำงานนวดแผนโบราณที่ประเทศญี่ปุ่น แต่เมื่อไปถึงประเทศญี่ปุ่น กลุ่มผู้ต้องหาได้ยึดหนังสือเดินทาง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ธนบัตรไทยที่ผู้เสียหายนำติดตัว และบังคับ

ให้ผู้เสียหายค้าประเวณี อันเป็นการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ การกำหนดค่าสินไหมทดแทนอาจขอได้ ดังนี้

ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นความเสียหายต่อทรัพย์

๑. ค่านายหน้า จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. ค่าทำหนังสือเดินทาง จำนวน ๑,๐๐๐ บาท

๓. ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อ ไอโฟน ๖ ที่กลุ่มผู้ต้องหายึดไป จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท

๔. ค่าตั๋วโดยสารเครื่องบินจากสนามบินสุวรรณภูมิไปถึงสนามบินโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท

๕. เงินสดที่กลุ่มผู้ต้องหายึดไปจากผู้เสียหาย จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นค่าสินไหมทดแทนอันเป็นความเสียหายต่อทรัพย์ จำนวน ๗๗,๐๐๐ บาท

๑.๒ ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นความเสียหายต่อร่างกาย

ตัวอย่าง : ผู้เสียหายถูกกลุ่มผู้ต้องหาบังคับค้าประเวณีจำนวนหลายครั้ง โดยในการหลับนอนกับแขก บางครั้งแขกบางคนไม่สวมถุงยางอนามัยหรือถุงยางอนามัยเกิดฉีกขาด จนทำให้ผู้เสียหายติดเชื้อโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (HIV) ซึ่งเป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ผู้เสียหายต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหลายครั้ง ต้องรับยาต้านไวรัสตลอดชีวิต และต้องรับการตรวจจากแพทย์อย่างต่อเนื่อง การกำหนดค่าสินไหมทดแทนอาจขอได้ ดังนี้

ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นความเสียหายต่อร่างกายและอนามัย

๑.๒.๑ ค่ารักษาพยาบาล

(๑) ค่ารักษาพยาบาลที่จ่ายไปแล้ว (ตามใบเสร็จ) จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

(๒) ค่ารถรับจ้าง ไป-กลับ จากที่พักอาศัยไปโรงพยาบาล จำนวน ๑๕ ครั้งๆ ละ ๕๐๐ บาท (ตามที่จ่ายจริง) (๑๕ x ๕๐๐ = ๗,๕๐๐) จำนวน ๗,๕๐๐ บาท

๑.๒.๒ ค่ารักษาพยาบาลในอนาคต

เนื่องจากโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ต้องรับยา และตรวจเฝ้าระวังไปตลอดชีวิต ขณะนี้ผู้เสียหายมีอายุ ๒๐ ปี จะต้องมีอายุถึง ๗๕ ปี (ตามค่าเฉลี่ยอายุคนไทยตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข) ดังนั้น ผู้เสียหายจะต้องรับยาและตรวจรักษาไปอีก ๕๕ ปี

(๑) ค่ายาต้านไวรัส ปีละ ๓,๕๐๐ บาท (ตามราคายาที่เคยรับปัจจุบัน) (๕๕ x ๓,๕๐๐ = ๑๙๒,๕๐๐) จำนวน ๑๙๒,๕๐๐ บาท

(๒) ค่าตรวจเฝ้าระวังจากแพทย์ ปีละ ๒ ครั้งๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท (๒ x ๕๕ x ๒,๐๐๐ = ๒๐๐,๐๐๐) จำนวน ๒๒๐,๐๐๐ บาท

(๓) ค่ารถรับจ้าง ไป-กลับ จากที่พักอาศัยไปโรงพยาบาล ปีละ ๒ ครั้งๆ ละ ๕๐๐ บาท (๒ x ๕๕ x ๕๐๐ = ๕๕,๐๐๐) จำนวน ๕๕,๐๐๐ บาท

รวมค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย
จำนาน ๕๐๕,๐๐๐ บาท

๑.๓ ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายอื่นๆ

ตัวอย่าง : ผู้เสียหายประกอบอาชีพเป็นพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัททำรองเท้ากีฬา มีรายได้วันละ ๔๕๐ บาท กลุ่มผู้ต้องหาชักชวนไปทำงานนวดแผนโบราณที่ประเทศญี่ปุ่นบอกว่ามีรายได้ดี ผู้เสียหายหลงเชื่อจึงได้ลาออกจากการทำงานที่บริษัทฯ เพื่อเตรียมตัวไปทำงานประเทศญี่ปุ่น แต่เมื่อไปถึงประเทศญี่ปุ่น กลุ่มผู้ต้องหาได้กักขัง และบังคับให้ผู้เสียหายค้าประเวณี เป็นเวลา ๖ เดือน จนเจ้าหน้าที่ตำรวจญี่ปุ่นเข้าไปช่วยเหลือและถูกนำส่งกลับประเทศไทย การกำหนดค่าสินไหมทดแทนอาจขอได้ ดังนี้

๑.๓.๑ ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้

ผู้เสียหายทำงานบริษัททำรองเท้า มีรายได้วันละ ๔๕๐ บาท เมื่อกลุ่มผู้ต้องหาชักชวนไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น ผู้เสียหายจึงลาออกจากงานเพื่อเตรียมตัวไปเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๐ ออกเดินทางไปประเทศญี่ปุ่นและเริ่มถูกบังคับค้าประเวณี วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ ต่อมาวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ได้รับการช่วยเหลือจากตำรวจญี่ปุ่น และถูกนำตัวกลับประเทศไทยเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ หลังจากนั้นวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ ผู้เสียหายได้กลับไปทำงานที่บริษัทผลิตรองเท้าแห่งเดิม โดยได้รับค่าจ้างวันละ ๔๕๐ บาท จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้ ดังนี้

(๑) ความเสียหายระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ (นับจากวันลาออกจากงาน) จนถึง วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ (ก่อนวันเดินทางออกจากประเทศไทย) รวม ๓๑ วัน คิดวันละ ๔๕๐ บาท (๓๑ x ๔๕๐ = ๑๓,๙๕๐) จำนวน ๑๓,๙๕๐ บาท

(๒) ความเสียหายระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ (วันเดินทางออกจากประเทศไทย) จนถึง วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ (วันก่อนได้รับการช่วยเหลือ) รวม ๑๘๓ วัน คิดวันละ ๔๕๐ บาท (๑๘๓ x ๔๕๐ = ๘๒,๓๕๐) จำนวน ๘๒,๓๕๐ บาท

(๓) ความเสียหายระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ (นับจากวันที่ได้รับการช่วยเหลือ) จนถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ (วันก่อนเดินทางกลับประเทศไทย) รวม ๑๕ วัน คิดวันละ ๔๕๐ บาท รวมเป็นเงิน (๑๕ x ๔๕๐ = ๖,๗๕๐) จำนวน ๖,๗๕๐ บาท

(๔) ความเสียหายระหว่างวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ (วันที่เดินทางมาถึงประเทศไทย) จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ (วันก่อนเข้าทำงานบริษัทผลิตรองเท้า) รวม ๑๖ วัน คิดวันละ ๔๕๐ บาท (๑๖ x ๔๕๐ = ๗,๒๐๐) จำนวน ๗,๒๐๐ บาท

รวมเป็นค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้ จำนวน ๑๑๐,๒๕๐ บาท

หมายเหตุ

๑. กรณีดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นถึงวิธีการคำนวณรายละเอียดเป็นช่วงระยะเวลา ซึ่งในทางพิจารณาศาลอาจจะไม่ให้บางช่วงเวลา แต่ในทางปฏิบัติอาจเรียกรวมตั้งแต่ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ รวม ๒๔๔ วัน ซึ่งกรณีนี้ อาจมีความเป็นไปได้ที่ศาลอาจจะตัดทั้งหมด หากผู้เสียหายนำสืบไม่ชัดแจ้งว่าจะได้ทำงานในช่วงเวลาที่ขอหรือไม่

๒. กรณีผู้เสียหายอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ไม่สามารถเรียกค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้ เนื่องจากผิดกฎหมายด้านแรงงาน

๓. กรณีผู้เสียหายมีรายได้ไม่แน่นอน ให้ใช้อัตราค่าแรงงานขั้นต่ำมาพิจารณา

๑.๓.๒ ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่สูญเสียโอกาสในการประกอบอาชีพ

ตัวอย่าง : ผู้เสียหายกำลังศึกษาอยู่คณะนิติศาสตร์ ปี ๔ เทอมสุดท้าย ถูกกลุ่มผู้ต้องหาหลอกลวงให้กินยานอนหลับแล้วนำไปบังคับใช้แรงงานในเรือประมง ขณะทำงานบนเรือประมงผู้เสียหายถูกไต๋ก๋ง (ผู้ควบคุมเรือ) บังคับให้ทำงาน และใช้ท่อนเหล็กตีบริเวณศีรษะหลายครั้ง จนได้รับบาดเจ็บ และได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ การกำหนดค่าสินไหมทดแทนอาจขอได้ ดังนี้

ผู้เสียหายอายุ ๒๕ ปี กำลังศึกษาอยู่คณะนิติศาสตร์ ปี ๔ ได้ถูกกลุ่มผู้ต้องหาบังคับใช้แรงงานในเรือประมงและถูกทำร้ายร่างกายบริเวณศีรษะ จนได้รับบาดเจ็บมีอาการไม่รู้สึกตัว สมองบวม กะโหลกศีรษะยุบ

เลือดออกใต้หนังศีรษะ ต้องรักษาด้วยการผ่าตัดเปิดกะโหลก หลังการผ่าตัดแล้วยังมีอาการไม่รับรู้ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้จนถึงปัจจุบัน และไม่ปรากฏว่าจะรักษาให้หายเป็นปกติได้ ทำให้ผู้เสียหายไม่สามารถทำงานด้านกฎหมายตามที่ตั้งใจไว้ได้ ซึ่งหากผู้เสียหายเรียนจบปริญญาตรีและได้ทำงานตามที่ตั้งใจไว้ จะมีรายได้เดือนละ ๑๕,๐๐๐ เป็นอย่างน้อย ปัจจุบันผู้เสียหายอายุยังไม่ถึง ๒๕ ปี และจะเรียนจบในปีนี้ ผู้เสียหายสามารถทำงานได้ถึงอายุ ๖๐ ปี จึงมีอายุการทำงานอีก ๓๕ ปี ขอคิดค่าเสียหาย เดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท (๑๒ x ๓๕ x ๑๕,๐๐๐ = ๖,๓๐๐,๐๐๐) จำนวน ๖,๓๐๐,๐๐๐ บาท

๒. ความเสียหายอย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงิน

๒.๑ ความเสียหายต่อการถูกละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ตัวอย่าง : ผู้เสียหาย อายุ ๑๗ ปีเศษ กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถูกกลุ่มผู้ต้องหาหลอกลวงไปบังคับค้าประเวณีที่สถานบริการแห่งหนึ่งในประเทศมาเลเซีย ต่อมาผู้เสียหายหลบหนีแต่ถูกจับได้และถูกทำร้ายร่างกายจนได้รับบาดเจ็บ หลังจากนั้นเจ้าของสถานบริการจึงขายผู้เสียหายให้เจ้าของสถานบริการอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่คนละรัฐกับสถานบริการเดิม ในสถานบริการแห่งใหม่ ผู้เสียหายยังถูกบังคับค้าประเวณีเช่นเดิม และถูกควบคุมอย่างเข้มงวด ไม่มีทางหลบหนี ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซียได้มีการกวดขันแรงงานต่างด้าว ผู้เสียหายจึงได้รับการช่วยเหลือส่งกลับประเทศไทย การกำหนดค่าสินไหมทดแทนอาจขอได้ ดังนี้

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึง คุณค่าของคนในฐานะที่เป็นมนุษย์ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นสิทธิตามธรรมชาติที่ติดตัวมาแต่เกิด (Natural Rights) มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีประจำตัวตั้งแต่เกิดมา ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์นี้ไม่มีใครมอบให้ เป็นสิ่งที่ธรรมชาติได้กำหนดขึ้นในมนุษย์ทุกคน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จึงติดตัวมาตั้งแต่เกิดและเป็นสิทธิสากล โดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ชนชาติ เพศ ภาษา ศาสนา ความสามารถ หรือฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้เสียหายแม้จะอายุไม่ถึง ๑๘ ปี ก็ถือว่ามีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การที่กลุ่มผู้ต้องหานำผู้เสียหาย ไปบังคับค้าประเวณีและมีการขายต่อไปเป็นทอดๆ เป็นการกระทำที่โหดเหี้ยมอำมหิต เปรียบเหมือนกับผู้เสียหายเป็นสัตว์หรือสิ่งของที่ซื้อขายได้ ถือเป็นการลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เสียหาย อีกทั้งการกระทำของกลุ่มผู้ต้องหาที่นำผู้เสียหายซึ่งขณะนั้นยังมีอายุไม่ถึง ๑๘ ปี ไปบังคับทำงานหรือขายบริการค้าประเวณี

อันถือเป็นรูปแบบการใช้แรงงานเด็กที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก เป็นการกระทำที่ขัดต่ออนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันที เพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก (Worst Forms of Child Labour Convention, 1999) อีกทั้งยังเป็นการละเมิดสิทธิเด็กขัดต่อศีลธรรมอันดี ขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กและแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก จึงเป็นการละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ขอเรียกค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๒ ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการเจ็บปวดทุกข์ทรมานทางด้านร่างกาย อนามัย จิตใจ

ตัวอย่าง : ผู้เสียหายอายุ ๑๔ ปี เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ประสบปัญหาบกพร่องทางการเรียนรู้ จึงไม่ได้เรียนต่อ มารดาจึงให้ไปอยู่กับน้าสาวที่เปิดร้านเสริมสวย เพื่อให้ผู้เสียหายได้เรียนรู้และฝึกอาชีพ ขณะทำงานและพักอาศัยอยู่กับน้าสาว น้าสาวได้บังคับให้ผู้เสียหายค้าประเวณีหลายครั้ง จนผู้เสียหายตั้งครรภ์ การกำหนดค่าสินไหมทดแทนอาจขอได้ ดังนี้

ผู้ต้องหาซึ่งเป็นน้าสาวแท้ๆ อาศัยความบกพร่องทางการเรียนรู้และด้อยวุฒิภาวะของผู้เสียหาย บังคับค้าประเวณีหลายครั้ง ในบางครั้งแขกที่มาซื้อบริการไม่ได้สวมถุงยางอนามัย จนทำให้ผู้เสียหายตั้งครรภ์ ผู้ต้องหาได้นำยาขับเลือดผสมสุราขาวให้ผู้เสียหายดื่มเพื่อให้ผู้เสียหายแท้งลูก เมื่อผู้เสียหายดื่มเข้าไป เกิดอาการแน่นหน้าอก หายใจไม่ออกและช๊อก เมื่อผู้เสียหายฟื้นและมีอาการดีขึ้น ผู้ต้องหาได้พาผู้เสียหายไปคลินิกเพื่อทำแท้ง แต่แพทย์

เรียกค่าจ้างแพง ผู้ต้องหาไม่มีเงินจ่ายจึงพาเด็กกลับ อีกทั้งขณะที่ผู้เสียหายยังมีร่างกายไม่แข็งแรง ผู้ต้องหายังพาผู้เสียหายไปค้าประเวณีอีกหลายครั้ง จนมารดาของผู้เสียหายทราบเรื่องจึงได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าช่วยเหลือ การกระทำของผู้ต้องหาเป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรม ทำลายศักดิ์ศรีความภาคภูมิใจในตัวเอง และการมีชีวิตครอบครัวของผู้เสียหาย ถือเป็นการกระทำที่กระทบต่อสภาพจิตใจของผู้เสียหายอย่างร้ายแรง จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อจิตใจ เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๓ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมเสียชื่อเสียง

ตัวอย่าง : ผู้เสียหายอายุ ๑๗ ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ กลุ่มผู้ต้องหาได้ชักชวนและบังคับให้ผู้เสียหายไปค้าประเวณีหลายครั้ง จนมารดาของผู้เสียหายทราบเรื่อง จึงได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม และมีการเสนอข่าวเผยแพร่ทางสื่อมวลชนต่างๆ การกำหนดค่าสินไหมทดแทนอาจขอได้ ดังนี้

ผู้เสียหายถูกกลุ่มผู้ต้องหานำพาไปค้าประเวณี มีการบังคับข่มขู่และลงข้อความในเฟสบุ๊คประจานและด่าผู้เสียหายในทางที่ไม่ดี ทำให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหาย อับอาย เสื่อมเสียแก่ชื่อเสียง และเมื่อเป็นข่าวทางสื่อมวลชนทำให้คนในสังคมได้รับทราบ ผู้เสียหายถูกตั้งข้อรังเกียจจากคนในชุมชน จนไม่กล้ากลับไปพักอาศัยอยู่ในสภาพสังคมเดิม ทำให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างยากลำบากในสังคม ต้องย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ที่อื่น จึงคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อชื่อเสียง เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๔ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจ

ตัวอย่าง ๑ : ผู้เสียหายอายุ ๒๕ ปี เป็นหญิงสาวหน้าตาดี ประกอบอาชีพเป็นสาวพริตตี้ในการแสดงสินค้าต่างๆ กลุ่มผู้ต้องหาได้หลอกลวงและบังคับผู้เสียหายไปค้าประเวณีที่ประเทศมาเลเซีย และทำร้ายร่างกายจนทำให้ผู้เสียหายใบหน้าเสียโฉม การกำหนดค่าสินไหมทดแทนอาจขอได้ ดังนี้

ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ

ผู้เสียหาย ประกอบอาชีพเป็นสาวพริตตี้ในการแสดงสินค้าต่างๆ ต้องใช้ความเป็นคนหน้าตาดีของตนเองในการประกอบอาชีพ ต้องพบปะผู้คนจำนวนมาก กลุ่มผู้ต้องหาได้ทำร้ายร่างกายบริเวณใบหน้าของผู้เสียหายจนเสียโฉมเนื่องจากหนังตาแหว่งเห็นตาขาวมากกว่าปกติ ผู้เสียหายไม่สามารถกลับไปประกอบอาชีพเป็นสาวพริตตี้เช่นเดิมได้ ไม่กล้าไปพบปะผู้คนตามงานแสดงสินค้าหรือในสถานที่ที่มีคนจำนวนมาก ต้องทนทุกข์ทรมานใจที่ต้องสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ขอคิดค่าเสียหาย จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตัวอย่าง ๒ : ผู้เสียหายอายุ ๒๕ ปี ถูกกลุ่มผู้ต้องหาบังคับไปทำงานเรือประมงในน่านน้ำประเทศอินโดนีเซีย และทำร้ายร่างกายจนผู้เสียหายขาหักและพิการไม่สามารถเดินได้เช่นปกติ การกำหนดค่าสินไหมทดแทน อาจขอได้ ดังนี้

ผู้เสียหายเคยเดินได้ตามปกติเช่นคนธรรมดา แต่ต่อมาถูกกลุ่มผู้ต้องหาทำร้ายร่างกาย จนขาข้างขวาหัก และไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกวิธี เป็นเวลานานเกือบ ๖ เดือน เมื่อผู้เสียหายได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเข้ารับการรักษาจากแพทย์ที่โรงพยาบาล แต่แพทย์ไม่สามารถรักษาให้กลับมาเดินตามปกติเช่นเดิมได้ ผู้เสียหายต้องกลายเป็นคนพิการ ต้องเสื่อมเสียสมรรถภาพทางร่างกาย เดินขาเป๋ไปตลอดชีวิต จึงขอคิดค่าเสียหาย เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๕ ค่าความเสียหายจากการสูญเสียความสุข (ความรื่นเริง) ตลอดชีวิต

ตัวอย่าง : ผู้เสียหายเป็นชายอายุ ๒๐ ปี กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี มีร่างกายปกติ แข็งแรง ออกกำลังกายเป็นประจำ และชื่นชอบกีฬากอล์ฟเป็นพิเศษ โดยฝึกหัดตีกอล์ฟมาตั้งแต่อายุ ๙ ปี หลังเลิกเรียนจะไปเล่นกอล์ฟที่สนามเกือบทุกวัน เมื่อมีการแข่งขันก็จะเข้าร่วมแข่งขันและได้รับรางวัลหลายครั้ง ต่อมาผู้เสียหายได้ถูกกลุ่มผู้ต้องหาบังคับไปทำงานในโรงงานผลิตอาหารสัตว์แห่งหนึ่ง โดยถูกบังคับให้ทำงานที่เครื่องบดผสมส่วนประกอบทั้งกลางวันและกลางคืน ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ วันหนึ่งขณะที่ผู้เสียหายนำส่วนประกอบเข้าในเครื่องบด ด้วยความอ่อนเพลียมือข้างขวาของผู้เสียหายได้เข้าไปในเครื่องบด ทำให้เครื่องบดมือขวาของผู้เสียหายขาดไปจนถึงข้อศอก แพทย์ต้องตัดทิ้ง การกำหนดค่าสินไหมทดแทน อาจขอได้ ดังนี้

ผู้เสียหาย มีร่างกายปกติ แข็งแรง ออกกำลังกายเป็นประจำ และชื่นชอบกีฬากอล์ฟเป็นพิเศษ โดยฝึกหัดตีกอล์ฟมาตั้งแต่อายุ ๙ ปี หลังเลิกเรียนจะไปเล่นกอล์ฟที่สนามเกือบทุกวัน เมื่อมีการแข่งขันก็จะเข้าร่วมแข่งขันและได้รางวัลหลายครั้ง กลุ่มผู้ต้องหาบังคับให้ผู้เสียหายทำงานกับเครื่องจักรทั้งกลางวันและกลางคืน ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ จนทำให้

เกิดเหตุเครื่องจักรบดแขนขวาของผู้เสียหาย ทำให้แขนขวาขาด กลายเป็นคนพิการ ไม่สามารถตีกอล์ฟได้ การกระทำของกลุ่มผู้ต้องหาดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหาย โดยผู้เสียหายต้องสูญเสียความสุขรื่นเริงกับการตีกอล์ฟไปตลอดชีวิต จึงขอคิดค่าเสียหายเป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๖ ค่าเสียหายต่อเสรีภาพ

ตัวอย่าง : ผู้เสียหายสัญชาติลาว ถูกหลอกลวงมาทำงานในโรงงานแกะกุ้ง เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ กลุ่มผู้ต้องหาได้บังคับให้ผู้เสียหายทำงานและกักขังไม่ให้ออกไปไหน ให้ทำงาน กินอยู่ หลับนอนภายในโรงงาน จนกระทั่ง วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งและเข้าไปช่วยเหลือออกมา พร้อมกับดำเนินคดีฐานค้ามนุษย์กับกลุ่มผู้ต้องหา การกำหนดค่าสินไหมทดแทน อาจขอได้ ดังนี้

ผู้เสียหายถูกกลุ่มผู้ต้องหากักขังให้อยู่แต่ในโรงงาน เป็นการทำให้ผู้เสียหายเสื่อมเสียเสรีภาพ จึงขอคิดค่าเสียหายวันละ ๑,๕๐๐ บาท (โดยคิดตามอัตรากักขังแทนค่าปรับ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งกำหนดให้วันละ ๕๐๐ บาท กรณีที่จำเลยไม่มีเงินมาชำระค่าปรับ แต่สำหรับผู้เสียหายในคดีการค้ามนุษย์มิใช่จำเลยหรือผู้กระทำความผิด หากแต่เป็นผู้บริสุทธิ์ที่ถูกกระทำ จึงคิด ๓ เท่าของอัตราการกักขังแทนค่าปรับ) ระหว่างวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ (วันที่ผู้เสียหายเข้ามาทำงาน) จนถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ (วันก่อนที่จะได้รับการช่วยเหลือ) รวม ๙๒ วัน (๙๒ x ๑,๕๐๐ = ๑๓๘,๐๐๐) จำนวน ๑๓๘,๐๐๐ บาท

ตัวอย่างหนังสือแจ้งอัยการ ตามมาตรา ๓๕

ที่ พม ๐๒๐๕/

จังหวัด.....
.....
.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง การกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

เรียน อัยการจังหวัด.....

อ้างถึง หนังสือสำนักงานอัยการจังหวัด.....ที่ อส...../.....
ลงวันที่.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ที่ ๕๑๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. รายงานการประชุมพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจาก
การกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานอัยการจังหวัด.....แจ้งให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่นาย/นางสาว.....ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่...../..... ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....ของสถานีตำรวจ.....ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัด.....โดย สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด..... ร่วมกับอัยการ พนักงานสอบสวน ผู้เสียหายและผู้เกี่ยวข้อง ได้พิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน เมื่อวันที่..... เดือน.....พ.ศ.....ณ ห้องประชุม.....โดยที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ (ชื่อ-สุกล ผู้เสียหาย) ..... เป็นค่าสินไหมทดแทน ที่สามารถคำนวณได้เป็นตัวเงิน โดยพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นกับร่างกาย อนามัย จิตใจชื่อเสียง และทรัพย์สิน เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ..... บาท (ตัวอักษร) ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

.....

.....

โทร. .....

คำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ที่ ๕๑๓/๒๕๕๒

เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกค่าสินไหมทดแทน

ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่อให้การเรียกค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายวัลลภ พลอยทับทิม)

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(ตัวอย่าง)

รายงานการประชุมพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน
อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์
ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
พ.ศ. ๒๕๕๑

กรณี (ชื่อ - สกุล ผู้เสียหาย) .....

ผู้เสียหายตามสำนวนคดีอาญาที่...../๒๕.....ลงวันที่.....
ของสถานีตำรวจ.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา ..... น.
ณ .....

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ....
๒. ....
๓. ....
๔. ....
๕. ....
๖. ....
๗. ....
๘. ....
๙. ....
๑๐. ....
๑๑. ....
๑๒. ....

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

สืบเนื่องจากสำนักงานคดีค้ามนุษย์ สำนักงานอัยการสูงสุด ได้มีหนังสือแจ้งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ (ชื่อ - สกุลผู้เสียหาย) .....ผู้เสียหายในคดีการค้ามนุษย์ตามสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่...../๒๕.....ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....ของสถานีตำรวจ.....ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์พ.ศ. ๒๕๕๑

ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่าในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทน อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ให้พนักงานอัยการเรียกค่าสินไหมทดแทน แทนผู้เสียหายตามที่ได้รับแจ้งจากปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งการดำเนินการกำหนดค่าสินไหนทดแทนนั้นจะต้องมีการพิจารณาร่วมกับผู้เสียหายหรือผู้แทน พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการผู้ที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่เห็นสมควรให้เข้าร่วมพิจารณา จึงได้มีการจัดประชุมในวันนี้ เพื่อกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนแจ้งแก่ พนักงานอัยการดำเนินการเรียกร้องให้ผู้เสียหายต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องพิจารณา

การพิจารณากำหนดจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนให้นางสาว.....

(ระบุประวัติของผู้เสียหาย พฤติการณ์แห่งคดีโดยสังเขป)

.....

.....

.....

๒.๑ ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อทรัพย์

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อทรัพย์สิน เป็นเงิน.....บาท

๒.๒ ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย เป็นเงิน.....บาท

๒.๓ ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย เป็นเงิน.....บาท

๒.๔ ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อชื่อเสียง

.....

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย เป็นเงิน.....บาท

๒.๕ ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อเสรีภาพ

.....

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย เป็นเงิน.....บาท

๒.๖ ค่าสินไหมทดแทนในเชิงการลงโทษ

การกระทำผิดของกลุ่มผู้ต้องหาที่นำผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์ ยังด้อยวุฒิภาวะ นำไปแสวงหาประโยชน์ทางเพศเพื่อหากำไรด้วยความโลภ ความเห็นแก่ตัว ไม่คำนึงถึงความเสียหายต่อผู้อื่น ต่อสังคมและประเทศชาติ เป็นการกระทำที่ผิดต่อศีลธรรมอันดี เป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง ดังนั้น เพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่บุคคลอื่น และเป็นการป้องกันไม่ให้ไปกระทำความผิดซ้ำ จึงเห็นสมควรขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาค่าสินไหมทดแทนในเชิงการลงโทษ กับผู้ต้องหา ส่วนจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนในเชิงการลงโทษ ขอให้อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะกำหนด

รวมเป็นเงินค่าสินไหมทดแทนทั้งสิ้น จำนวน.....บาท (ตัวอักษร)..... มติที่ประชุมเห็นชอบกับจำนวนค่าสินไหมทดแทน และรายละเอียดการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่นๆ

ไม่มี

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง .....

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

ลงชื่อ

(นาย.....)

ตำแหน่ง .....

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

กรณี นางสาว.....

ผู้เสียหายตามสำนวนคดีอาญาที่...../๒๕.... ลงวันที่ ..... ของสถานีตำรวจ.....

ลำดับ	รายการ	จำนวนเงิน
๑	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อทรัพย์	
๒	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย	
๓	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้	
๔	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่สูญเสียโอกาสในการประกอบอาชีพ	
๕	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	
๖	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อจิตใจและอนามัย	
๗	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อชื่อเสียง	
๘	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายอันเนื่อง มาจากการเสื่อมสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ	
๙	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการสูญเสียความสุข (ความรื่นเริง) ตลอดชีวิต	
๑๐	ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อเสรีภาพ	
๑๑	ค่าสินไหมทดแทนในเชิงการลงโทษ	
รวม		

รวมค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินทั้งสิ้น ..... บาท (ตัวอักษร)

หมายเหตุ ค่าสินไหมทดแทนในเชิงการลงโทษ เป็นอำนาจและดุลพินิจของศาล
ในการกำหนดจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทน

ตัวอย่าง
กรณีการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนกรณีเร่งด่วน และไม่สามารถทำรายงานประชุมได้ทัน

บันทึกการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทน

ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

ทำที่ .....

วันที่ .....

กรณี (ชื่อ-สกุล ผู้เสียหาย) .....ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามสำนวนสอบสวนคดีอาญาที่ ...../..... ลงวันที่..... ของสถานีตำรวจ..... มีสิทธิและประสงค์จะเรียกค่าสินไหมทดแทน จากผู้กระทำความผิดดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕

โดยมีผู้เข้าร่วมพิจารณาค่าสินไหมทดแทน ดังนี้

๑. ผู้เสียหาย ชื่อ (ชื่อ-สกุล) .....

๒. พนักงานอัยการ ชื่อ (ชื่อ-สกุล).....ตำแหน่ง .....

๓. พนักงานสอบสวน ชื่อ (ชื่อ-สกุล) .....ตำแหน่ง .....

๔. ผู้เกี่ยวข้อง (ชื่อ-สกุล และตำแหน่ง)

๔.๑ .....ตำแหน่ง.....

๔.๒ .....ตำแหน่ง.....

๔.๓ .....ตำแหน่ง.....

ได้ร่วมกันพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ดังนี้

๑. ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อทรัพย์

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อทรัพย์ เป็นเงิน.....บาท

๒. ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย เป็นเงิน.....บาท

๓. ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้เป็นเงิน .....บาท

๔. ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อชื่อเสียง

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อร่างกาย เป็นเงิน.....บาท

๕. ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อเสรีภาพ

.....

.....

.....

จึงขอคิดค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อเสรีภาพ เป็นเงิน.....บาท

๖. ค่าสินไหมทดแทนในเชิงการลงโทษ

การกระทำผิดของกลุ่มผู้ต้องหาที่ผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์ยังด้อยวุฒิภาวะนำไปแสวงหาประโยชน์ทางเพศเพื่อหากำไร ด้วยความโลภ ความเห็นแก่ตัว ไม่คำนึงถึงความเสียหายต่อผู้อื่น ต่อสังคม และประเทศชาติ เป็นการกระทำที่ผิดต่อศีลธรรมอันดี เป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง ดังนั้น เพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่บุคคลอื่น และเป็นการป้องกันไม่ให้ไปกระทำความผิดซ้ำ จึงเห็นสมควรขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาค่าสินไหมทดแทนในเชิงการลงโทษกับผู้ต้องหา ส่วนจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนในเชิงการลงโทษ ขอให้อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะกำหนด

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน .....บาท (ตัวอักษร)

ผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรนำเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด.....(หรือปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) เพื่อแจ้งพนักงานอัยการดำเนินการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้เสียหายตามกฎหมาย ต่อไป

ลงชื่อ ..... ผู้เสียหาย/ผู้แทน
(.....)

ลงชื่อ ..... พนักงานอัยการ
(.....)

ลงชื่อ ..... พนักงานสอบสวน
(.....)

ลงชื่อ ..... ผู้เกี่ยวข้อง
(.....)

ลงชื่อ ..... ผู้เกี่ยวข้อง
(.....)

ลงชื่อ ..... ล่าม
(.....)

หนังสือยืนยันรับทราบสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน ในคดีความผิดฐานค้ามนุษย์

บ้านเลขที่.....

.....

.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. .....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... เลขประจำตัวประชาชน (หมายเลขหนังสือเดินทาง/หนังสือแสดงสถานะบุคคล).....ภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่..... หมู่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามสำนวนการสอบสวนคดีอาญา/คดีหมายเลขดำ ที่ ...../๒๕..... ลงวันที่..... ของสถานีตำรวจ..... ระหว่าง .....ผู้กล่าวหา/โจทก์ .... ผู้ต้องหา/จำเลย ซึ่งคดีดังกล่าวข้าพเจ้ามีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ต้องหา ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น

ข้าพเจ้าได้รับแจ้งและรับทราบถึงสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแล้ว และขอแสดงเจตนา ดังนี้

○ ประสงค์เรียกค่าสินไหมทดแทน

○ ไม่ประสงค์ที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ต้องหา ในคดีดังกล่าวเนื่องจาก.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้เสียหาย

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....ล่าม

(.....)

NOTES

NOTES

NOTES

NOTES

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กองต่อต้านการค้ามนุษย์
1034 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100
โทร : 0 2202 9069 โทรสาร : 0 2202 9066